

References

1. Dorohova O. V. (2018). Fizichne vihovannya studentskoyi molodi u protsesi zanyat voleybolom / O. V. Dorohova // Naukoviy chasopis Natsionalnogo pedagogichnogo universitetu imeni M. P. Dragomanova. Seriya 15 : Naukovo-pedagogichni problemi fizichnoyi kulturi (flzichna kultura i sport): zb. nauk. prats. - Kiyiv: Vid-vo NPU Imeni M. P. Dragomanova, - Vip. 3K (97). - S. 182-184.
2. Pilipenko V. M. (2018). Teoretichni aspekti fizichnogo vihovannya kursantsko-studentskoyi molodi zasobami futbolu / V. M. Pilipenko, M. V. Timchik // Naukoviy chasopis Natsionalnogo pedagogichnogo universitetu Imeni M. P. Dragomanova. Seriya 15 : Naukovo-pedagogichni problemi fizichnoyi kulturi (flzichna kultura i sport) : zb. nauk. prats. - Kiyiv : Vid-vo NPU Imeni M. P. Dragomanova, - Vip. 4 (98). - S. 124-127.
3. Samoha R.A. (2007). Innovacijni tehnologiyi fizychnogo vuhovannya studentiv pedagogichnyx universytetiv iz zastosuvannam narodnyx tradycij : dys. ...kand. ped. nauk : 13.00.07 / R.A. Samoha. – Kyiv. – 226 s.
4. Tymchuk M. V. (2013). Fizychno vuhovannya starshyx pidlitkiv u procesi sportyvnyx igor u zagalnoosvitnix navchalnyx zakladax / M. V. Tymchuk // Suchasnyj vuhovnyj proces: sutnist ta innovacijnyj potencial Materialy zvitnoyi naukovo-praktychnoyi konferenciyi. – Ivano-Frankivsk, NAIR. – S. 437-440.
5. Timchik M. V. (2009). Vihovannya fizichnoyi kulturi uchniv u protsesi igrovoyi diyalnosti / M. V. Timchik // Naukoviy chasopis Natsionalnogo pedagogichnogo universitetu imeni M. P. Dragomanova. Seriya. Pedagogichni nauki : realiyi ta perspektivi. Vipusk 14. K.,– S. 237–240.

Гуртова Т.В.

кандидат наук з фізичного виховання., доцент,

Король О.С.

старший викладач,

Незгода С.П., Стецяк О.Б.

викладач

Національний університет «Львівська політехніка»

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ЯК ОБ'ЄКТ НОВОВВЕДЕНЬ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ: СУЧАСНИЙ ПІДХІД

Робота присвячена проблематиці модернізації системи фізичного виховання студентів закладів вищої освіти, дає уявлення про новочасні тенденції у цій галузі знань й може слугувати базою для подальших досліджень. Виявлено та узагальнено сучасні підходи щодо можливостей упровадження нововведень у цей процес. За результатами наукового пошуку встановлено, що основними напрямками модернізації фізичного виховання студентів у вищій школі є інтеграція у цей процес соціальних та наукових досягнень, розробка змісту і технології фізкультурно-оздоровчої освіти студентів на основі новітніх прогресивних методик, оновлення форм мотивації і залучення студентів до регулярних занять фізичними вправами, використання технічних засобів навчання. З'ясовано, що сутнісною ознакою модернізації системи фізичного виховання є практична реалізація нововведень, результати якої дозволяють стверджувати про дієвість нових ідей, підходів, технологій. Використання зазначеного означає перехід на якісно новий рівень ефективності фізичного виховання студентів під час навчання у закладах вищої освіти.

Ключові слова: студент, ЗВО, фізичне виховання, модернізація, ефективність.

Гуртовая Т.В., Король А.С., Незгода С.П., Стецяк О.Б. Физическая культура как объект нововведений в учреждениях высшего образования: современный подход. *Работа посвящена проблематике модернизации системы физического воспитания студентов высших учебных заведений, дает представление о новейших тенденциях в этой области знаний и может служить базой для дальнейших исследований. Вывявлены и обобщены современные подходы относительно возможностей внедрения нововведений в этот процесс. Установлено, что основными направлениями модернизации физического воспитания студентов в высшей школе есть интеграция в этот процесс социальных и научных достижений, разработка содержания и технологии физкультурно-оздоровительного образования студентов на основе новейших прогрессивных методик, обновление форм мотивации и привлечения студентов к регулярным занятиям физическими упражнениями, использования технических средств обучения. Выяснено, что сущностными признаками модернизации является практическая реализация нововведений, результаты которой позволяют утверждать об эффективности новых идей, подходов, технологий. Эффективное использование указанного означает переход на качественно новый уровень продуктивности физического воспитания студентов во время обучения в учреждениях высшего образования.*

Ключевые слова: студент, ВУЗ, физическое воспитание, модернизация, эффективность.

Gurtova T., Korol A., Nezгода S., Stetsyak O. Physical culture as an object of innovation in university: a modern approach. *The problems of modernization of the system of physical education of students of university, gives an idea of the latest trends in this field of knowledge and can serve as a basis for further research are considered. The indisputable need for a radical reorganization of the system of physical education of students was established. The task of the work was to the identification of modern approaches in modernizing the process of physical education of students of university. To solve the problems, general-scientific methods of theoretical level were used: analogy, analysis, synthesis, abstraction, induction, systematization and generalization of data of scientific-methodical and special literature. The modern approaches regarding the possibilities of introducing innovations into this process are identified and summarized. That the main directions of modernization of physical education of*

students in higher education are integration of social and scientific achievements into the process, development of the content and technology of physical education and health education of students based on the latest progressive techniques, updating of forms of motivation and attracting students to regular classes exercise, the use of technical training tools it was established, according to the results of scientific research. It was an essential feature of modernization is the practical realization of innovations, the results of which allow us to assert the effectiveness of new ideas, approaches, technologies was cleared up. Effective use of this means the transition to a qualitatively new level of productivity of physical education of students during training in institutions of higher education.

Keywords: student, university, physical education, modernization, efficiency.

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Серед пріоритетів молодіжної політики нашої країни в даний час важливе місце займає розвиток масового спорту, фізичної культури, формування здорового способу життя молоді [2]. Тому дуже актуальні висловлювані пропозиції про необхідність розробки нових концептуальних позицій і напрямів фізичного виховання студентів закладів вищої освіти (ЗВО), переходу у цьому процесі до парадигми здоров'я як засобу підвищення його якості та одного з критеріїв результативності [3, 4].

Численними дослідженнями встановлено, що понад 50 % абітурієнтів ЗВО не можуть виконати тести з фізичної підготовки та від до 30,8 % з них вже мають відхилення в стані здоров'я, незадовільний функціональний стан і фізичний розвиток, низький рівень фізичної підготовленості, понад 80 % випускників не готові до військової діяльності [1, 7]. Відтак, проблема зміцнення здоров'я студентів ставить перед спеціалістами фізичного виховання досить важкі завдання.

Студентська молодь є особливою соціальною групою, життєдіяльність котрої пов'язана із високим рівнем навчальними та емоційними перевантаженнями, викликаними розумовою працею в умовах браку часу, нервових напружень та стресових явищ [1]. Окрім того, вагомим чинником, який спонукає фахівців апелювати до удосконалення процесу фізичного виховання у ЗВО, є низькі соціальні фактори життя нашого суспільства. Насамперед невисока тривалість життя, високий рівень смертності осіб працездатного віку та шкідливих звичок серед усіх категорій населення [2, 4].

Вдосконалення системи фізичного виховання студентської молоді набуває особливої актуальності в контексті входження України у світовий і європейський простори. Нині тема реформування освітньої сфери, зокрема модернізації системи фізичного виховання у ЗВО вкрай важлива, особливо в контексті спроби Міністерства освіти і науки України розробити нові державні стандарти з різних спеціальностей [7].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Тривалий час не вщухають наукові та методичні суперечки про різні підходи до удосконалення навчального процесу із фізичного виховання студентів ЗВО, який передбачає підвищення ефективності навчальних програм. Чільним рушійним чинником є те, що чисельними дослідженнями [1, 2, 7, 10] встановлена недостатня дієвість занять з фізичної культури у ЗВО у розвитку компонентів рухової активності студентів. Водночас відзначено, що розв'язанню цієї проблеми може сприяти використання інноваційних ідей, концептуальних положень щодо модернізації підходів до організації, формування і реалізації змісту занять [2-4, 7]. Науковці вважають беззаперечною необхідність радикальної перебудови системи фізичного виховання студентів [3, 4, 7].

Це цілком співзвучно із найактуальнішими тенденціями розвитку галузі: Міністерством освіти і науки України визначено та схвалено стратегічні напрями модернізації системи фізичного виховання молоді у навчальних закладах з урахуванням міжнародного досвіду і вітчизняних реалій з метою формування здоров'я молодого покоління, збереження генофонду нації та зміцнення обороноздатності держави [2]. Втім, дотепер відсутні дослідження, спрямовані на виявлення та обґрунтування сучасних підходів щодо модернізації занять з фізичної культури студентів ЗВО, розробки пріоритетних напрямів інтеграції у цей процес новітніх ідей та технологій задля підвищення ефективності фізичного виховання студентської молоді.

Мета роботи – виявлення сучасних підходів у модернізації процесу фізичного виховання студентів ЗВО.

Методи дослідження Для вирішення поставлених завдань використовувались загально-наукові методи теоретичного рівня: аналогія, аналіз, синтез, абстрагування, індукція, систематизація та узагальнення даних науково-методичної та спеціальної літератури.

Виклад основного матеріалу дослідження. На підставі результатів попередніх досліджень встановлено, що нині фізичне виховання у ЗВО це, з одного боку фізкультурно-спортивна діяльність, а з іншого – навчальна дисципліна, що спрямована на виконання соціального замовлення – підготовку всебічно розвиненої гармонійної особистості, яка відповідає вимогам навчально-кваліфікаційних характеристик [2].

Процеси модернізації на сучасному етапі розвитку суспільства зачіпають в першу чергу систему освіти [2]. Нині понятійне означення «модернізація» позиціонується як визначальна ознака педагогіки. Зокрема, у законі «Про вищу освіту» (2014) наголошено на необхідності модернізації освітніх заходів у вищих навчальних закладах на основі інноваційного підходу [3].

У педагогічній інтерпретації модернізація передбачає нововведення для поліпшення ходу і результатів навчального процесу [5]. Надалі ми узгоджуємо наше дослідження розглядаючи процес модернізації як зміну елементів основних фізичного виховання студентів задля раціоналізації його ходу й евристичного рішення, які можуть бути впроваджені в педагогічний процес. Вважаймо, що за умови обмеженої кількості програмних годин фізичного виховання у ЗВО, застосування модернізованих новітніх методик є істотною нагодою досягти позитивного результату у цьому процесі. Це фактично можливість дати відповідь на нові виклики на шляху інновацій та реформ.

Складовими компонентами освітнього простору фізичної культури є робота викладачів, контингент студентів, матеріально-технічні умови, які функціонують як цілісна система, діяльність котрої скерована в кінцевому рахунку на виховання особистості. Отож, модернізація вимагає оновлення всіх складових системи, які передбачає якісні зміни у

цілісному процесі. Установлено, що саме використання новітніх технологій означає перехід на якісно новий рівень ефективності фізичного виховання студентів [3, 4].

Пошук ідеї модернізації доволі важке й відповідальне завдання, яке передбачає інтеграцію в ідею можливостей реалізувати вирішення загальних чи специфічних проблем фізичного виховання студентів ЗВО. Ці проблеми для пошукача новаторської ідеї передбачають процес пошуку, вибору, оцінки інформаційних потоків із значної кількості джерел. Вважаємо, що оцінка нових ідей та подальша реалізація має бути комплексною, тобто її варто розглядати з різних точок зору. У цьому комплексі, об'єктивними рушійними чинниками модернізації є соціальні та наукові досягнення [2]. Втім, проміжок часу від появи нового наукового відкриття до початку його систематичного втілення у практику повинен повсякчасно скорочуватись. Цей термін необхідно зробити таким, щоб втілення нових ідей обмежувалось лише термінами виходу матеріалів у вільний доступ.

Другий чинник – чинник «можливостей», який відіграє роль своєрідного регулятора, що «впускає» чи «не впускає» в зміст освіти відомості, які вимагають певного рівня матеріально-технічного оснащення процесу фізичного виховання. Як наслідок, розробка змісту і технології фізкультурно-оздоровчої освіти студентів на основі інтеграції у цей процес новітніх прогресивних методик, буде сприяти підвищенню її ефективності.

Існують думки, що модернізація процесу фізичного виховання студентів полягає у повноцінному використанні змістовно-методичного й технологічного потенціалу, яка передбачає якісні зміни у її процесі у відповідності з вимогами сьогодення [2, 4, 9]. Зокрема зауважено, що кризові явища є наслідком відставання системи від інновацій у власному середовищі [3]. Водночас, вважається, що використання новітніх технологій передбачає не стільки поповнення теоретико-методологічних знань студентів, скільки формування умінь та навичок, спрямованих на збереження власного здоров'я й аналізу його результатів [5].

В світлі сказаного існують судження [7, 9] щодо визначального місця теоретичного курсу навчальної дисципліни «Фізична культура». Необхідною умовою навчально-виховного процесу є і набуття теоретично-методичних знань [1, 5]. У якості важливого напрямку модернізації теоретичного курсу розглядаємо інтеграцію у цей процес інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). Інтерактивність, інтенсифікація процесу навчання, зворотний зв'язок – їхні характерні ознаки, котрі зумовлюють доцільність їхнього застосування [4]. Останнє передбачає й формування здатності у студентів інтегрувати теоретичні знання у практичні уміння.

Можливість модернізації системи фізичного виховання студентів на основі упровадження у цей процес ІКТ визначається тим, що так представляється можливість оновити зміст та його сучасне представлення інформування студентів про сучасні досягнення науки у більшому обсязі та швидшими темпами. Відтак, ІКТ активно впливають на процес набуття студентами теоретичних відомостей, оскільки змінюють схему передавання знань [3]. Останнє передбачає застосуванням комп'ютерів і телекомунікацій, спеціального устаткування, програмних та апаратних засобів, систем обробки інформації, засобів тестового контролю тощо [7].

У низці праць [2-4, 7, 8] особливо наголошено щодо необхідності зміни змісту навчальних програм з фізичного виховання, як чинника підвищення результативності та ефективності освітнього процесу. Вважається [9], що цьому сприятиме запровадження інноваційних освітніх технологій. Останні передбачають рівні створення, освоєння і втілення. Отож, для модернізації системи фізичного виховання у вищій школі необхідно розробляти ефективні шляхи втілення інноваційних ідей, теорій, підходів у практику. Саме практична реалізація модернізованих технологій є свідченням їхньої реальної цінності, показником актуальності й ефективності, які проявляються в конкретних, якісно нових результатах фізичного виховання студентів [7]. Втім, досліджено [3, 4], що інноваційні технології на практиці часто реалізуються фрагментарно, зі значним запізненням, що призводить до втрати інноваційного потенціалу нововведення.

Відтак, ми підтримуємо наукові підходи [2, 3], що сутнісною ознакою модернізації є практична реалізація нововведень, результати якої дозволяють стверджувати про ефективність нових ідей, підходів, технологій тощо. У практиці це передбачає нововведення на рівні змін особистісної діяльності студентів: мотивів, цілей, цінностей, інтересів. Останнє вимагає наявності таких структурних складових: актуалізація у викладачів потреби у нововведеннях, формування стійкої мотивації у студентів, розвиток та взаємодія з метою обміну інформацією, тощо.

Нині фізичне виховання здійснюється в межах обов'язкових годин, визначених навчальними планами та у позаакадемічний час. У наукових розвідках [1, 9] існує думка, що вдосконалення системи фізичного виховання студентів насамперед оновлення форм мотивації і залучення студентів до регулярних занять фізичними вправами, яке має здійснюватись на основі урахування інтересів, потреб, здібностей та індивідуальних особливостей кожного як під час обов'язкових занять, так і в позанавчальний час. Тут у якості модернізації таких форм занять пропонується залучення сучасних фізкультурно-оздоровчих технологій, що базуються на різних видах рухової активності [8]. Відомі види фізичних вправ, що добре себе зарекомендували, традиційно лишаються у арсеналі засобів фізичної культури. Нам імponує думка про те, що пошук шляхів підвищення ефективності оздоровчо-фізкультурних заходів, формування у студентів постійної потреби у руховій активності передбачає використання нетрадиційних видів спорту [8]. Особливо це стосується нових сучасних видів, внесених до Реєстру визнаних видів спорту в Україні. Серед таких: флорбол, фрісбі, сквош, танцювальні види спорту тощо. У цьому ж напрямі висловлюється [7], який вважає доречним використовувати ті види спорту у позаакадемічних заняттях, що сприяють не тільки фізичному розвитку, але й розвитку соціалізації особистості. Зокрема такими є різні сучасні ігрові види. Це ж передбачає організацію дозвілля студентів і сприяння проведенню спортивних, культурно-масових заходів та проєктів. Останнє передбачає розробку системи раціональних тренувальних навантажень і використання спеціальних технічних засобів.

Технічні засоби у фізичному вихованні передбачають використання різномірних пристроїв, пристосувань і приладів, якими користуються педагоги задля підвищення ефективності навчально-тренувального процесу [1]. Інтеграція технічних

засобів нині є провідним напрямом модернізації фізичного виховання [2]. Такі засоби, які може використовувати фахівець, різноманітні: нові методики тренування, ділові ігри, проблемне навчання, діалогове викладання тощо. Але використання технічних засобів має бути оптимальним. Суть принципу оптимізації зводиться до того, що фахівець використовує основні положення наукової організації заняття, знає і вміє застосовувати необхідні засоби [5]. В силу цього використання технічного потенціалу стає сукупністю правил найбільш раціональної організації навчально-тренувального процесу. Останнє у ракурсі сучасних тенденцій науково-технічного розвитку та інтеграцію таких можливостей у процес фізичного виховання вважається [10] вельми значущим. Аналіз нинішнього поступу подій у цьому керунку, переконливо доводять значущість та вказують на необхідність й актуальність робіт, спрямованих на впровадження технічних засобів, як можливостей модернізації навчально-виховного процесу задля забезпечення високого рівня дієвості функціонування фізичного виховання студентів ЗВО.

Висновки. Докорінні зміни в економіці, політиці і духовному житті нашої країни не можуть залишити поза увагою сферу фізичного виховання. Сучасна педагогіка фізичного виховання студентів потребує нових методів та підходів при організації навчального процесу із фізичного виховання студентів під час навчання у ЗВО задля підвищення їхньої ефективності. Модернізаційні процеси нині є пріоритетним напрямом забезпечення сучасного поступу у галузі фізичного виховання.

Визначальна роль модернізації полягає у забезпеченні трансформації процесу фізичного виховання студентів до якісно нового, більш досконалого стану. Останнє передбачає повноцінне використання соціальних та наукових досягнень, оновлення форм мотивації і залучення студентів до регулярних занять фізичними вправами, інтеграцію у цей процес інформаційно-комунікаційних технологій та технічних засобів навчання. Загалом стратегія модернізації передбачає забезпечення високого рівня дієвості фізичного виховання студентів ЗВО, визначальними характеристиками якої є загальна спрямованість трансформаційних процесів на якісне оновлення й інтисифікацію усіх складових фізичного виховання у відповідності із вимогами сучасності.

Перспективи подальших розвідок вбачаємо у створенні авторської програми використання новаторських методик у фізичне виховання студентів ЗВО.

Література

- 1.Грибан Г.П. Життєдіяльність та рухова активність студентів / Г.П. Грибан // Житомир: Вид-во Рута, 2009. – 593 с.
- 2.Завидівська Н.Н. Науково-теоретичні і практичні засади модернізації змісту фізичного виховання як фундаментальної основи здоров'язбережувального навчання студентів / Н.Н. Завидівська // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. – 2014. – Вип. 118, т. 3. – С. 118–121.
- 3.Лясота Т.І. Інноваційні технології в системі фізичного виховання студентів / Т.І. Лясота, О.М. Левицька // «Молодий вчений». – 2017. – № 3.1(43.1). – С. 202–205.
- 4.Петренко І.Г. Аналіз напрямів модернізації фізичного виховання студентів ВНЗ / І.Г. Петренко, В.І. Гончар // «Молодий вчений». – 2015. – №2(17). – С. 497–500.
- 5.Столяров В.И. Теория и методология современного физического воспитания : состояние разработки и авторская концепция : монография / В.И. Столяров // К.: Олимпийская литература, 2015. – 704 с.
- 6.Bulicz E. Zdrowie czlowieka i jego diagnostyka. Efekty zdrowotne aktywnosci ruchowej / E. Bulicz, I. Murawow // Radom: Politechnica R., 2003. – 533 s.
- 7.Voronetskiy V.B. Motional activity as a part of the content of education in the institution of higher education / V.B. Voronetskiy // Journal of Education, Health and Sport. – 2015. – 5(7). – s. 620–630.
- 8.Guszkowska M. Aktywnosc ruchowa a przebieg transakcji stresowej u mlodziezy / M. Guszkowska // Warszawa. AWF, 2005 – s. 157.
9. Metzler M. Instructional Models in Physical Education. 3 edition / M. Metzler // Routledge, 2011. – 464 p.
10. Piątkowska M. Rozumienie pojęcia kultura fizyczna na świecie / M. Piątkowska // «Kultura Fizyczna». – 2006. – Nr. 9–12. – s. 84.
11. Okun M.A. Health and subjective well-being: a metaanalysis // M.A. Okun, W.A. Stock, M.Y. Harring, R.A. Witter // Intern. Journal Aging Hum. Dev. – 1984. – 19. – P. 111–130.

References

- 1.Griban G.P. (2009). Students' life activity and motor activity. Zhytomyr: View of Ruta.
- 2.Zavidovska NN. (2014). Scientific-theoretical and practical principles of modernization of the content of physical education as a fundamental basis of healthcare-saving students. Bulletin of Chernihiv National Pedagogical University, 118(3), 118-121.
- 3.Lyosota TI. & Levytska OM. (2017). Innovative technologies in the system of physical education of students. Young Scientist, 3.1 (43.1), 202-205.
- 4.Petrenko IG. & Potter VI. (2015). Analysis of directions of modernization of physical education of students of higher educational institutions. Young Scientist, 2(17), 497-500.
- 5.Stolyarov VI. (2015). Theory and methodology of modern physical education: state of development and author's concept: monograph. K.: Olympic literature.
- 6.Bulicz E. & Murawow I. (2003). Zdrowie czlowieka i jego diagnostyka. Efekty zdrowotne aktywnosci ruchowej. Radom: Politechnica R.
- 7.Voronetskiy VB. (2015). Motional activity as a part of the content of education in the institution of higher education. Journal of Education, Health and Sport, 5(7), 620-630. doi: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.439431>.
- 8.Guszkowska M. (2005). Aktywnosc ruchowa a przebieg transakcji stresowej u mlodziezy. Warszawa. AWF.
9. Metzler M. (2011). Instructional Models in Physical Education. 3 edition. Routledge.
10. Piątkowska M. (2006): Rozumienie pojęcia kultura fizyczna na świecie. Kultura Fizyczna, 9-12, s. 84.

11. Okun MA, Stock WA, Harring MY. & Witter RA. (1984). Health and subjective well-being: a metaanalysis. Intern. Journal Aging Hum. Dev, 19, 111-130.

Дейнеко А. Х.
кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент
Харківська державна академія фізичної культури

ОЦІНКА СФОРМОВАНОСТІ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ В УЧНІВ 11-12 РОКІВ ЗА КРИТЕРІЄМ ВМОТИВОВАНОСТІ ЇХ ДО ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНИМИ ВПРАВАМИ

В статті з'ясовано ставлення учнів 11-12 років до фізкультурно-оздоровчої діяльності, як об'єктивного показника здорового способу життя. Матеріал: у дослідженні брали участь учні загальноосвітньої школи м. Харкова. Результати дослідження показали, що по-перше, впроваджена методика позитивно вплинула як на рівень інтересів, цінностей та мотивів учнів досліджуваної групи, так і на особливості проведення дозвілля; по-друге, вона найкраще спрацювала у переформатуванні сприйняття учнями занять з фізичної культури у школі у напрямку збільшення інтересу до них та бажання їх відвідувати; по-третє, комплекси вправ, використані в ході впровадження методики формування здорового способу життя в учнів 11-12 років, сприяли підвищенню емоційного фону занять, що зробило їх більш цікавими та корисними для учнів. Проведене дослідження підтверджує, що запропонована методика, яка спрямована на формування здорового способу життя в учнів 11-12 років, представляє собою систему педагогічних заходів, які забезпечують формування в учнів позитивного та дієвого ставлення до фізкультурно-спортивної діяльності.

Ключові слова: фізична культура, учні, мотивація, здоровий спосіб життя, фізичні вправи, методика.

Дейнеко А. Х. Оценка сформированности здорового образа жизни у учащихся 11-12 лет за критерием мотивированности их к занятиями физическими упражнениями. В статье выявлено отношение учащихся 11-12 лет к физкультурно-оздоровительной деятельности, как объективного показателя здорового образа жизни. Материал: в исследовании принимали участие учащиеся общеобразовательной школы г. Харькова. Результаты исследования показали, что во-первых, внедренная методика положительно повлияла как на уровень интересов, ценностей и мотивов учащихся исследуемой группы, так и на особенности проведения досуга; во-вторых, она лучше сработала в переформатировании восприятия учащимися занятий по физической культуре в школе в направлении повышения интереса к ним и желания их посещать; в-третьих, комплексы упражнений, использованные в ходе внедрения методики формирования здорового образа жизни у учащихся 11-12 лет, способствовали повышению эмоционального фона занятий, что сделало их более интересными и полезными для учащихся. Проведенное исследование подтверждает, что предложенная методика, направленная на формирование здорового образа жизни у учащихся 11-12 лет, представляет собой систему педагогических мероприятий, обеспечивающих формирование у учащихся положительного и эффективного отношения к физкультурно-спортивной деятельности.

Ключевые слова: физическая культура, ученики, мотивация, здоровый образ жизни, физические упражнения, методика.

Deineko A. Assessment of the healthy lifestyle formation of the 11-12th aged pupils by their motivation to work with physical exercises. The article reveals the attitude of 11–12-year-old students to physically fitness activities as an objective indicator of a healthy lifestyle. Material: students of secondary school in Kharkiv took part in the study. The results of the study showed that, firstly, the implemented methodology had a positive effect both on the level of interests, values and motives of the students in the study group, and on the features of leisure activities; secondly, it worked better in reformatting pupils' perception of physical education classes at school in the direction of increasing interest and the desire to attend classes; thirdly, the exercise complexes used in the course of introducing a method of forming a healthy lifestyle for students aged 11-12 years old contributed to an increase the emotional background of the classes, which made them more interesting and useful for students. The study confirms that the proposed methodology, aimed at promoting a healthy lifestyle for students aged 11-12, is a system of pedagogical activities that ensure students development of positive and effective attitude to physical culture and sports activities. The goal was to study the influence of the experimental methodology on the formation of a conscious attitude of 11–12-year-old students to physical-fitness activities. Subject of research: the process of formation of a healthy lifestyle among students 11-12 years old. To solve the set tasks, methods characteristic of theoretical and applied research in the field of physical education were used: analysis of literary sources and documentary materials; sociological methods (survey), pedagogical methods (experiment). The results of the entire range of studies conducted on the implementation of the developed methodology aimed at promoting a healthy lifestyle show its effectiveness. It allows not only to teach schoolchildren a variety of physical exercises, taking into account age, gender, level of physical fitness, but also contributes to the formation of their stable interest and need for physical exercises available to each schoolchild, which ultimately ensures the optimum level of their physical health.

Keywords: physical education, students, motivation, healthy lifestyle, exercises, method.

Постановка проблеми і її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Аналіз останніх досліджень та публікацій. На сучасному етапі розвитку України набуває особливого значення діяльність, спрямована на формування здоров'я учнівської молоді. Саме підростаюче покоління є майбутнім держави і без сприятливої її політики щодо збереження та зміцнення здоров'я – соціального, психічного, духовного та фізичного, не може бути майбутнього в державі, яка претендує на гідне місце в Європі [6]. За даними Міністерства охорони здоров'я України захворюваність дітей шкільного